CURTEA DE APEL BĂLŢI

Prima instanţă: Judecătoria Chişinău sediul Centru (jud.E.Badan-Melnic)
Dosarul nr.2r-21/2023
2-22145941-03-2r-17012023

D E C I Z I E

Colegiul Civil şi de Contencios administrativ

03 martie 2023 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului, judecător Stela Procopciuc
Judecătorii Dumitru Corolevschi
Diana Stănilă

examinând, fără citarea părţilor recursul declarat de Galiţchi Alexei în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Galiţchi Alexei împotriva Preşedintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curţii de Apel Chişinău şi Judecătoriei Chişinău privind constatarea încălcării dreptului la examinarea plângerii penale, repararea prejudiciului material şi moral, restabilirea dreptului încălcat, compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 11 octombrie 2022,-

a c o n s t a t a t:

Poziţia instanţei:

1. La 5 octombrie 2022 Galiţchi Alexei s-a adresat Judecătoriei Chişinău sediul Centru cu cerere de chemare în judecată împotriva Preşedintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curţii de Apel Chişinău şi Judecătoriei Chişinău privind constatarea încălcării dreptului la examinarea plângerii penale, repararea prejudiciului material şi moral, restabilirea dreptului încălcat, compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că la 06 octombrie 2020, prin intermediul avocatului său Nicolae Daniliuc, s-a adresat Procurorului General al Republicii Moldova cu o plângere penală, în care a solicitat de a dispune prin ordonanţă începerea urmăririi penale în privinţa judecătorilor de la Curtea de Apel Chişinău- Nelea Budăi, Ion Muruianu, Ala Malîi, împotriva judecătorilor de la

Curtea Supremă de Justiţie - Dumitru Mardari, Galina Stratulat, Iurie Bejenaru în temeiul art.339 Cod Penal - uzurparea puterii judecătoreşti soldată cu urmări grave.

3. Reieşind din prevederile art.19, 254, 265, 274 Cod de procedură penală, Procurorul General al Republicii Moldova Stoianoglo împreună cu gaşca sa de procurori a fost obligat să primească plângerea lui din 21 august 2020, să cerceteze circumstanţele cazului dat complet, obiectiv, sub toate aspectele pentru stabilirea adevărului şi în urma probelor acumulate să dispună prin ordonanţă motivată începerea urmăririi penale sau refuzul de a dispune începerea urmăririi penale.

4. Menţionează că la 12 octombrie 2020 dânsul a primit o scrisoare de la Procuratura Republicii Moldova, semnată de Oleg Gavriliţă, prin care s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe cazul dat, iar procurorul dat a demonstrat că este departe de normele de procedură ale Codului de procedură penală şi nu mai are niciun drept moral şi legal de a mai deţine funcţia de procuror.

5. Susţine că la 20 octombrie 2020 a contestat acţiunile abuzive şi ilegale ale procurorului Oleg Gavriliţă cu o altă plângere, adresată Procurorului General al Republicii Moldova în ordinea art. 2991, 2992 Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

6. La 22 octombrie 2020 a mai primit o scrisoare din Procuratura Generală a Republicii Moldova, semnată de Marcel Dimitraş, care la fel nu are dreptul moral şi legal de a mai deţine funcţia de procuror.

7. Reclamantul indică că la 2 noiembrie 2020, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, a contestat la Judecătoria Chişinău sediul Ciocana acţiunile ilegale, abuzive şi criminale ale procurorilor Oleg Gavriliţă şi Marcel Dimitraş în ordinea articolului 313 Cod de procedură penală.

8. Remarcă faptul că prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Ciocana din 3 martie 2021 plângerea lui din 2 noiembrie 2020 s-a respins ca neîntemeiată. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 9 septembrie 2021 cererea de recurs din 05 martie 2021 s-a respins ca nefondată.

9. Pe parcursul cercetării cazului dat complet, obiectiv şi sub toate aspectele, a solicitat organului de urmărire penală, procurorilor să răspundă la următoarele întrebări: din care considerente judecătorii de la Curtea de Apel Chişinău- Nelea Budăi, Ion Muruianu, Ala Malîi, judecătorii de la Curtea Supremă de Justiţie- Dumitru Mardari Galina Stratulat, Iurie Bejenaru, nu s-au conformat Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr.39 din 08 iunie 2019, au menţinut forţat puterea judecătorească în mâinile lor, nu şi-au dat demisia şi au continuat şi mai departe să înfăptuiască justiţia în Republica Moldova în interesele clanului judecătoresc corupt şi incompetent, contrar prevederilor art.2, 116 din Constituţia Republicii Moldova.

10. Nici până în prezent organul de urmărire penală şi procurorii nu au oferit răspuns la întrebările date, reclamantul considerând că nu a fost auzit, a fost ignorat şi umilit de către procurori.

11. Prin încheierea din 11 octombrie 2022 a Judecătoriei Chişinău sediul Centru, în temeiul art.169 lit.a) din Codul de procedură civilă, s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată.

Solicitarea recurentului:

12. La 10 noiembrie 2022 Galiţchi Alexei a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 11 octombrie 2022, solicitând casarea acesteia şi restituirea cauzei la rejudecare.

Argumentele părţilor:

13. În motivarea recursului a invocat că a recepţionat copia încheierii la 8 noiembrie 2022. A menţionat că Judecătoria Chişinău este parte în proces, deaceea nu era în drept să examineze cererea de chemare în judecată şi să refuze primirea acesteia.

14. Instanţa de nivelul unu a dispus de a refuza în primirea cererii de chemare din motiv că aceasta nu urmează a fi judecată în instanţa judecătorească în procedură civilă. Dar instanţa nu a explicat cine este în drept să examineze cererea dată. A indicat asupra incompatibilităţii judecătorilor Judecătoriei Chişinau, dat fiind că aceasta are statut de pîrît în prezxenta cauză.

15. Există mai multe decizii irevocabile a Curţii de Apel Chişinău în cazuri similare, prin care instanţele de recurs au stabilit cu certitudine că pretenţiile date constituie obiectul unei acţiuni civile.

Acte de procedură:

16. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 08 decembrie 2022 s-a dispus transmiterea cauzei civile Curţii Supreme de Justiţie pentru soluţionarea chestiunii strămutării cauzei la o altă instanţă egală în grad.

17. Prin încheierea Curţii Supreme de Justiţie din 11 ianuarie 2023 cauza civilă s-a strămutat la Curtea de Apel Bălţi pentru examinarea recursului.

Aprecierea instanţei de recurs:

18. Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată şi normele legale relevante speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi consideră necesar de a admite recursul cu restituirea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

19. În conformitate cu art. 424 alin.1 Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

20. În speţă, se contestă încheierea prin care s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată în temeiul art.169 Cod de procedură civilă.

21. Articolul 169 alin.2 Cod de procedură civilă stipulează că încheierea poate fi atacată cu recurs.

22. Conform art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

23. Colegiul civil constată că încheierea contestată a fost emisă la 11 octombrie 2022. La materialele cauzei lipseşte dovada de recepţionare de către recurent a copiei încheierii contestate. În cererea de recurs Galiţchi Alexei susţine că a recepţionat copia încheierii la 8 noiembrie 2022. Recursul a fost declarat prin intermediul oficiului poştal la 10 noiembrie 2022, prin urmare recursul este declarat în termenul legal prevăzut la art.425 Cod procedură civilă.

24. În conformitate cu dispoziţiile art.426 alin.3 Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

25. Articolul 427 lit.b) Cod procedură civilă statuiază că instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

26. Actele cauzei certifică faptul că la 5 octombrie 2022 Galiţchi Alexei s-a adresat Judecătoriei Chişinău sediul Centru cu cerere de chemare în judecată împotriva Preşedintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curţii de Apel Chişinău şi Judecătoriei Chişinău privind constatarea încălcării dreptului la examinarea plângerii penale, repararea prejudiciului material şi moral, restabilirea dreptului încălcat, compensarea cheltuielilor de judecată.

27. Prin încheierea din 11 octombrie 2022 a Judecătoriei Chişinău sediul Centru, în temeiul art. 169 lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată(f.d.46-47).

28. La 10 noiembrie 2022 Galiţchi Alexei a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 11 octombrie 2022, solicitând casarea acesteia şi restituirea cauzei la rejudecare (f.d.49-57).

29. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 8 decembrie 2022 s-a dispus transmiterea cauzei civile Curţii Supreme de Justiţie pentru soluţionarea chestiunii

strămutării cauzei la o altă instanţă egală în grad, indicînd faptul că are calitatea de pîrît/intimat în prezenta cauză (f.d.61-62).

30. Prin încheierea Curţii Supreme de Justiţie din 11 ianuarie 2023 cauza civilă s-a strămutat la Curtea de Apel Bălţi pentru examinarea recursului, pe motiv că Curtea de Apel Chişinău are calitatea de pîrît/intimat în prezenta cauză, fapt ce ar pune la îndoială nepărtinirea judecătorilor (f.d.65-67).

31. Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi consideră eronată soluţia instanţei de prim nivel privind refuzul în primirea cererii de chemare în judecată înaintată de Galiţchi Alexei, din considerentele ce urmează.

32. Este cert stabilit că Judecătoria Chişinău sediul Centru a dispus restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul dispoziţiilor art.169 lit.a) Cod de procedură civilă, care prevede că judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă: cererea nu urmează a fi judecată în instanţă judecătorească în procedură civilă.

33. Colegiul civil notează că intentarea acţiunii civile este o etapă de sine stătătoare a procesului civil, ce reprezintă prima şi o foarte importantă verigă din sistemul de acţiuni procesuale, care se înlocuiesc succesiv una pe alta şi asigură desfăşurarea procesului. Pentru a declanşa un proces civil în vederea apărării drepturilor civile încălcate sau contestate este necesar ca persoanele interesate să sesizeze instanţa de judecată competentă. Cererea de chemare în judecată este actul procedural scris, întocmit în conformitate cu legislaţia procesual civilă, prin care reclamantul învesteşte instanţa de judecată cu o pretenţie civilă.

34. Pentru a fi intentat un proces civil nu este suficient numai actul depunerii cererii de chemare în judecată în instanţa de judecată, ci este nevoie să fie soluţionată şi chestiunea cu privire la primirea cererii de chemare în judecată în conformitate cu prevederile legale. Chiar dacă persoana interesată dispune de dreptul de a declanşa un proces civil este necesară şi importantă verificarea tuturor condiţiilor de exercitare a acestui drept prevăzute de legislaţia procedurală.

35. Judecătorul va întreprinde un şir de acţiuni procedurale în acest sens, avîndu-se în vedere faptul, că de corectitudinea şi succesivitatea acestor acţiuni, în faza intentării procesului civil, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.

36. La primirea cererii de chemare în judecată, potrivit art.168 alin.2 Cod de procedură civilă, judecătorul urmează să verifice dacă aceasta întruneşte exigenţele prevăzute de lege.

37. Judecătorul refuză în primirea cererii de chemare în judecată în cazurile prevăzute de art.169 Cod de procedură civilă şi anume: a) cererea nu urmează a fi judecată în instanţă judecătorească în procedură civilă.

38. În temeiul acestei dispoziţii, judecătorul va refuza în primirea cererii dacă cererea nu urmează a fi judecată în instanţă judecătorească în procedură civilă, în sens că cererea nu poate fi judecată în procedură civilă, aceasta fiind de competenţa unui alt organ jurisdicţional, Curţii Constituţionale, organului de urmărire penală, etc.

39. La stabilirea circumstanţelor ce indică la refuzul primirii cererii în temeiul menţionat urmează să se ţină cont de faptul că art.13 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale indică faptul, că orice persoană ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de Convenţie au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituţii naţionale.

40. Iar în conformitate cu art.5 alin.2) Cod de procedură civilă, nici unei persoane nu i se poate refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare.

41. Analizând cererea de chemare în judecată, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi constată că în calitate de pârâţi în prenta acţiune civilă sunt indicaţi: Preşedintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chişinău şi Judecătoria Chişinău, invocîndu-se că prin actele emise de aceste instanţe i –au fost lezate drepturile şi interesele personaler.

42. Cererea de chemare în judecată a fost depusă la Judecătoria Chişinău sediul Centru.

43. Dat fiind că Judecătoria Chişinău are calitate procesuală de pârât în prezenta cerere de chemare în judecată, instanţa de recurs accentuiază că judecarea cererii de chemare în judecată de către judecătorii acestei instanţe, în cazul soluţionării cererii de chemare în judecată de către
Judecătoria Chişinău ar putea trezi bănuieli de imparţialitate exprimate de reclamantul/recurent Alexei Galiţchi.

44. Este de remarcat că în cererea de recurs recurentul Alexei Galiţchi invocă faptul că judecătorii Judecătoriei Chişinau nu ar fi fost în drept să se expună pe marginea cererfii sale, dat fiind că instanţa în care activează are calitatea de pîrît.

45. Concomitent este de remarcat că normele procesuale civile instituie mecanisme de garantare a respectării principiului imparţialităţii instanţei învestite cu judecarea cauzei, iar strămutarea cauzei contribuie la asigurarea respectării nepărtinirii instanţei de judecată învestite cu judecarea cauzei în primă instanţă.

46. De altfel, prin strămutare, adică prin soluţionarea acestui incident procedural, se urmăreşte garantarea imparţialităţii judecătorilor şi înlăturarea oricărei ingerinţe sau influenţe asupra activităţii de
înfăptuire a justiţiei.

47. În conformitate cu art.43 alin.(2) lit.f), alin.4 Codul de procedură civilă, instanţa strămută cauza la o altă instanţă dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi ştirbită de circumstanţele cauzei sau de calitatea participanţilor la proces. Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.d), e), f) şi g) se efectuează de către instanţa ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

48. Astfel, se constată că în speţă există motive întemeiate care ştirbesc obiectivitatea şi nepărtinirea judecătorilor Judecătoriei Chişinău la examinarea prezentei cauze civile, deaceea instanţa de nivelul unu -Judecătoria Chişinău urma să dispună prin încheiere transmiterea cererii de chemare în judecată instanţei ierarhic superioare pentru soluţionarea strămutării cauzei la o altă instanţă egală în grad, pentru a exclude orci dubiu rezonabil de nepărtinire.

49. Din perspectiva art.6&1 al CEDO, Curtea Europeană a Drepturilor Omului indică că imparţialitatea unui tribunal trebuie determinată potrivit unui demers subiectiv şi a unuia obiectiv, analizate în raport cu fiecare magistrat din complet (cauza Klein şi alţii vs Olanda).

50. Conform criteriului subiectiv, imparţialitatea personală a fiecărui judecător al completului este prezumată până la proba contrară, astfel că cel care invocă încălcarea art.6 din Convenţie trebuie să facă dovada că judecătorul a fost influenţat în mod personal, că a avut interes să soluţioneze cauza într-un anumit mod. Criteriul obiectiv presupune analiza existenţei unor fapte determinate şi verificabile care pot ridica îndoieli cu privire la imparţialitatea judecătorului, independent de comportamentul său personal. Se are în vedere deci competenţa sa funcţională. Scopul acestei analize este acela de a se stabili dacă judecătorul a oferit garanţii suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauza respectivă.

51. Distinct de cele enuţate, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Galiţchi Alexei, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 11 octombrie 2022, cu restituirea cauzei civile spre rejudecare în aceeaşi instanţă, în acelaşi complet de judecată, la etapa primirii cererii, care urmează să ţină cont de cele expuse supra.

52. Potrivit art.428 alin.1 Cod procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

53. În conformitate cu prevederile art.427 lit.b) Cod procedură civilă, Colegiul Civil şi de Contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi,-

decide:

Admite recursul declarat de Galiţchi Alexei.

Casează integral încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 11 octombrie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Galiţchi Alexei împotriva Preşedintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curţii de Apel Chişinău şi Judecătoriei Chişinău privind constatarea încălcării dreptului la examinarea plângerii penale, repararea prejudiciului material şi moral, restabilirea dreptului încălcat, compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei civile spre rejudecare în aceeaşi instanţă, în acelaşi complet de judecată, la etapa primirii cererii.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecător Stela Procopciuc

Judecătorii Dumitru Corolevschi

Diana Stănilă